

جنگل‌های زاگرس کباب می‌شوند



جنگل‌های بلوط زاگرس این میراث گرانبهای طبیعی و ریه‌های تپنده ایران در غرش مرگبار اره‌ها و تب داغ کوره‌های زغال‌سازی می‌سوزند. داستان غم‌انگیز قطع درختان بلوط برای تولید زغال، قصه تازه‌ای نیست اما ابعاد آن به نقطه‌ای بحرانی رسیده و صدای قطع آن‌ها در دل شب‌های زاگرس موسیقی متن نابودی اکوسیستمی شده که هر درخت آن یک زیست‌بوم کوچک برای ده‌ها گونه گیاهی و جانوری است، درختانی که روزگاری نماد استواری و حیات بودند امروز به کیسه‌های سیاه‌رنگ زغال تبدیل شده‌و در بازارهای شهری به کالایی برای لذت‌های آنی فروخته می‌شوند که به قیمت مرگ تدریجی «مادر زاگرس» تمام می‌شود.

زنگ خطر اما مدت‌هاست به صدا درآمده است؛ زمانی که شیرزاد نجفی، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان در ۱۱ اردیبهشت ماه در نشست با نمایندگان تشکل‌ها و فعالان زیست محیطی لرستان با صراحتی تلخ اعلام کرد زادآوری جنگل‌های بلوط زاگرس صفر بوده و در حال از بین رفتن هستند و دیگر نمی‌توان بحران را انکار کرد. وی با اشاره به آمارهایی تکان‌دهنده گفت: ۴۱ هزار هکتار از جنگل‌های لرستان در حال نابودی کامل هستند، در مجموع یک میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار دچار زوال شده‌اند که گواهی بر ضرورت حفظ و نگهداری از این میراث ارزشمند است. گزارش ایرنا حاکی است تقاضای بازار برای زغال بلوط به عنوان یک «زغال مرغوب» برای کباب و قلیان، این چرخه‌پورانگر را تقویت می‌کند و بسیاری از مصرف‌کنندگان شاید ندانند هر تکه زغال گذاخته‌ای که زیر کبابشان می‌سوزد بخشی از قلب تپنده زاگرس بوده که برای همیشه از کار افتاده است و این عدم آگاهی، بزرگ‌ترین متحد سوداگران و قاچاقچیان زغال است که با سوءاستفاده از فقر و مشکلات اقتصادی جوامع محلی تیشه‌به‌ریشه این گنجینه ملی می‌زنند.

■ برخورد با متخلفان

اهمیت موضوع تاجایی است که دستگاه قضایی با قاطعیت به میدان آمده و در این راستا علی حسنوند، دادستان عمومی و انقلاب مرکز لرستان نیز با صدور دستوری صریح هشدار داد: حفاظت از منابع طبیعی وظیفه‌ای ملی و قانونی است و هر گونه اقدام سودجویانه در راستای نابودی این سرمایه‌های حیاتی مصداق بارز جرم و مستوجب پیگرد قضایی خواهد بود.

وی از تشکیل تیم‌های ویژه برای شناسایی و برخورد با تولیدکنندگان زغال غیرمجاز خبر داد و اعلام کرد: هیچ گونه ممانشاتی در این زمینه پذیرفته نیست.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز لرستان ضمن هشدار به متخلفان گفت: با هماهنگی اداره کل منابع طبیعی و محیط زیست استان تیم‌های ویژه‌ای برای شناسایی و برخورد با تولیدکنندگان زغال غیرمجاز تشکیل شده است و با متخلفان به شدت برخورد خواهد شد.

در همین راستا سرهنگ سعیدامیری، فرمانده یگان حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان نیز با اشاره به کشف مقادیر قابل توجه زغال افروز: حفظ و حراست از جنگل‌های بلوط زاگرس وظیفه همگانی است، هر گونه تخریب یا برداشت غیرمجاز پیگرد قانونی خواهد داشت و یگان حفاظت با جدیت تمام با پدیده قاچاق چوب و زغال برخورد می‌کند. وی از شهروندان خواست مشاهدات خود را از طریق سامانه‌های ۱۵۰۴ و ۱۳۹ گزارش دهند.

■ ضرورت عزم ملی

آمارهای رسمی و هشدارهای کارشناسان تصویری از یک آینده تاریک بدون بلوط با فرسایش شدید خاک، سیلاب‌های ویرانگر و هجوم ریزگردها را ترسیم می‌کنند؛ بحران جنگل‌های بلوط زاگرس یک زخم عمیق بر پیکره طبیعت ایران است که دیگر نمی‌توان آن را با مرهم‌های کوچک التیام بخشید.

برخورد قاطع قضایی با «دانه‌رشت‌ها» و سرشاخه‌های اصلی قاچاق چوب در کنار آموزش و توانمندسازی جوامع محلی برای ایجاد مشاغل پایدار و جایگزین؛ دو بال ضروری برای پرواز به سوی حفاظت پایدار از این جنگل‌ها هستند و در نهایت، سرنوشت بلوط‌های زاگرس نه فقط در دستان مسئولان که در دستان تک‌تک ماست، از شهروندی که با نخریدن زغال بلوط چرخه تقاضا را می‌شکند تا فعال محیط زیستی که با آگاهی بخشی، فرهنگ حفاظت را ترویج می‌دهد.

بررسی مشکلات زیتون کاران در قطب تولید این محصول ارزشمند

زیتون زنجان گرفتار آفت موانع صادراتی و ضعف برندسازی



پیش‌تر ایران در حوزه زیتون جزو کشورهای مصرف‌کننده بود و واردات این محصول و فراورده‌های آن نظیر روغن زیتون را انجام می‌داد که با توجیه مناسبی که در صنعت زیتون رخ داد در حال حاضر ایران به مرز خودکفایی رسیده است

■ سوء مدیریت در زمینه آب

وی با بیان اینکه بهای تمام شده تولید هر کیلو زیتون خام در حال حاضر حدود ۶۵ هزار تومان بوده و قیمت خام آن در بازار از ۹۵ تا ۱۲۰ هزار تومان متغیر است، تصریح می‌کند: زیتون ایران در حال حاضر با مشکلات مختلفی مواجه بوده که یکی از مهم‌ترین آن‌ها سوءمدیریت در حوزه آب است به طوری که توسعه و رشد مزارع برنج در بالادست باغ‌های زیتون در استان‌های زنجان، قزوین و گیلان به عنوان سه ضلع مهم مثلث زیتون کشور موجب شده ۳۰ میلیون مترمکعب کسری آب در این سه استان رخ دهد که این مسئله سبب کاهش بهره‌برداری از باغ‌ها و تناژ تولیدی زیتون شده است.

رئیس انجمن زیتون شهرستان طارم ادامه می‌دهد: زیتون ایران در زمانی در زمینه زیتون و فراورده‌های مرتبط با آن واردکننده بوده در شرایط فعلی اگرچه به مرز خودکفایی رسیده اما رتبه چهاردهم در زمینه تولید زیتون و فراورده‌های آن زیننده ایران نیست.



مهدی عباسی در ادامه گفت‌وگو با خبرنگار قدس می‌افزاید: ۸ هزار بهره‌بردار در حوزه باغ‌های زیتون در سطح کشور مشغول هستند که

بخش زیادی از آن‌ها در استان زنجان و سپس قزوین و

گیلان حضور دارند.

از طرفی در مورد سطح باغ‌های زیتون ایران نمی‌توان برآورد دقیقی داشت زیرا وزارت جهاد کشاورزی در این زمینه جامعه آماری جامعی ندارد اما طبق آمارهای غیررسمی حدود ۷۵ هزار هکتار از باغ‌های کشور به زیتون اختصاص دارد که ۵۸ هزار هکتار بارور و مابقی غیربارور و در مرحله نونهالی است.

شایان ذکر است از این میزان ۲۱ هزار هکتار مربوط به استان زنجان است که بخش زیادی از آن‌ها در شهرستان طارم به عنوان قطب زیتون کشور اختصاص دارد و پیش‌بینی می‌شود امسال بیش از ۲۵ هزار تن زیتون از باغ‌های شهرستان طارم برداشت شود.

■ کوید متوقف شود.

رئیس انجمن زیتون شهرستان طارم در این رابطه ادامه می‌دهد: اقدامی که جهاد کشاورزی در این زمینه می‌تواند انجام دهد این است که بحث خلعیت بستر رودخانه‌ها که افزون بر ۲۰ هزار هکتار است و ۴۸۰ میلیون مترمکعب آب را می‌بلعد اجرایی کند.

■ ضعف برندسازی

وی از ضعف در حوزه برندسازی به عنوان مسئله بعدی که زیتون ایران از آن رنج می‌برد یاد کرده و می‌افزاید: مرحله نخست در این زمینه آموزش و فرهنگ‌سازی فعالان حوزه زیتون است که البته یکی از دغدغه‌های آن‌ها تسهیل و رفع موانع صدور مجوزها و پروانه‌های بهره‌برداری نیز هست که اذعان می‌کنند حمایت‌های سازمان صمت در این زمینه باید واقعی و نه صرفاً شعاری و کاغذی باشد. همچنین دولت در زمینه سرمایه در گردش و تسهیلات باید تمهیداتی برای فعالان این حوزه قائل شود که یکی از منابع تأمین آن می‌تواند توجه به حوزه ارزش افزوده زیتون باشد زیرا در حال حاضر حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان از محل ارزش افزوده ۹ درصد به خاطر ضعف در حوزه فرآوری زیتون که ناشی از عدم بسته‌بندی و برندسازی است از بین می‌رود که ۷ هزار میلیارد تومان آن سهم دولت و حدود ۲۱ هزار میلیارد تومان سهم بخش خصوصی است.

■ فرصت اشتغال‌زایی با ایجاد زیرساخت‌ها

عباسی با بیان اینکه محصولات ایرانی بدون برندسازی نمی‌توانند جایگاه مناسبی در بازارهای داخلی و بین‌المللی کسب کنند و کم‌کاری در این زمینه موجب می‌شود ارزش افزوده و سودآوری تولیدکنندگان کاهش یافته و امکان رقابت با محصولات مشابه خارجی به حداقل برسد، ادامه می‌دهد: از این رو اگر زنجیره ارزش و توسعه صنایع مرتبط با زیتون با فراهم کردن

زیرساخت‌های لازم برای فرآوری و صادرات مورد حمایت و برنامه‌ریزی قرار بگیرد، می‌توان فرصت‌های اشتغال‌زایی پایدار را ایجاد کرد و منابع درآمدی نظیر ۹ درصد ارزش افزوده را بدست آورد.

رئیس شورای ملی زیتون ایران در ارتباط با صنایع تبدیلی و فرآوری زیتون در ایران نیز می‌گوید: در کشور افزون بر ۴۰۰ واحد مرتبط با زیتون و صنایع تبدیلی آن مشغول به کار هستند که در هر کدام از این واحدها به طور میانگین حدود ۲۰ نیروی شاغل وجود دارد که ۲۰۰ مورد آن در استان زنجان مستقر هستند که از این تعداد تنها ۱۲ واحد در زمینه فرآوری و بسته‌بندی فعالیت دارند و مابقی پس از سورت کردن زیتون‌ها به صورت فروش فله‌ای ادامه کار می‌دهند.

■ پراکندگی در صادرات

عباسی با بیان اینکه ایران از این قابلیت برخوردار است که به عنوان یکی از قطب‌های زیتون خود را در سطح دنیا معرفی کند، خاطرنشان می‌کند: صادرات زیتون ایران به کشورهای مختلف قاره‌های اروپا، آمریکا، آسیا و آفریقا انجام می‌شود اما مسئله در این زمینه این است که صادرات به صورت متمرکز رخ نداده و به طور پراکنده در حال انجام است.

رئیس انجمن زیتون شهرستان طارم در ادامه بحث می‌گوید: به عبارتی هدف‌گذاری خاص صادراتی برای محصول زیتون تعریف نشده که لازمه رونق گرفتن آن این است که دولت در این باره حمایت‌ها و تسهیلاتی ارائه کند به طوری که علاوه بر افزایش صنایع تبدیلی و رشد فرآوری زیتون، افزایش سرمایه در گردش برای این واحدها و رشد برندسازی و همچنین مواردی نظیر حضور در نمایشگاه‌های کشورهای هدف صادراتی نیز مورد تأکید و حمایت قرار گیرد.

■ درخواست زیتون کاران بی پاسخ مانده است

وی با بیان اینکه با وجود مطالبه و درخواست‌های مکرری که بخش خصوصی در این باره از دولت‌های محترم در سال‌های گذشته داشته‌اند اما توجه چندانی به آن صورت نگرفته است، می‌افزاید: انتقال از تولید سنتی به زنجیره ارزش افزوده کامل، استفاده از فناوری‌های نوین، افزایش کیفیت محصول و توسعه بازارهای هدف کلید موفقیت در بازارهای داخلی و جهانی خواهد بود، زیرا مثلاً ایران در موضوع زیتون پرورده از جایگاه ویژه‌ای در سطح دنیا برخوردار است و ظرفیت‌های زیادی در این زمینه دارد که در صورت حمایت دولت می‌تواند صادرات آن با رونق همراه باشد که لازمه آن تقویت حوزه برندسازی برای زیتون پرورده است زیرا زیتون به عنوان یک محصول ارزشمند می‌تواند سهم مهمی در سبد صادراتی و آرزآوری برای استان و کشور داشته باشد.

همچنین در موضوع کنسرو زیتون بسته‌های حمایتی خاصی از سوی دولت تعریف نشده که دلیل اصلی آن این است اهمیت غذایی که روغن زیتون دارد از موضوع کنسرو آن بیشتر بوده و توجه‌ها را بیشتر به خود جلب کرده است.

■ ایران به مرز خودکفایی رسیده است

عباسی تصریح می‌کند: پیش‌تر ایران در حوزه زیتون جزو کشورهای مصرف‌کننده بود و واردات این محصول و فراورده‌های آن نظیر روغن زیتون را انجام می‌داد که با توجیه مناسبی که در صنعت زیتون رخ داد در حال حاضر ایران به مرز خودکفایی رسیده و تنها در برخی از سال‌ها به دلیل اینکه محصول پایین است واردات روغن زیتون صورت می‌گیرد.

رئیس انجمن زیتون زنجان می‌افزاید: یکی از مهم‌ترین مشکلات در حوزه زیتون طارم این است که فرآوری آن در شهرستان به صورت پراکنده و سنتی انجام می‌شود که موجب افت کیفیت و کاهش ارزش افزوده محصول می‌شود.

وی با بیان اینکه ایجاد زنجیره ارزش و توسعه صنایع مرتبط با زیتون می‌تواند فرصت‌های اشتغال‌زایی پایدار را ایجاد کند یادآور می‌شود: نبود کارخانه‌های مدرن روغن‌کشی و خطوط بسته‌بندی استاندارد سبب شده تولیدکنندگان به سمت خام‌فروشی محدود شوند که سود نهایی تولید این محصول را نصیب دلان می‌کند. از این همین رو می‌بایست فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای فرآوری و صادرات مورد حمایت و برنامه‌ریزی قرار بگیرد.

طراح: محمد رضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

۲۴ یونانی ۱۴. جرم متحرک آسمانی که از خود نور ندارد - از فراورده‌های آهنی - موتورسیکلت دودزای روسی ۱۵. عزیزدردانه - جابروجنجال

		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ب	پ	ت	ث	ج	چ	ح	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ
۲	م	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ
۳	ح	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض
۴	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز
۵	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر
۶	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س
۷	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش
۸	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص
۹	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض
۱۰	ط	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط
۱۱	ظ	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ
۱۲	ع	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع
۱۳	ف	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف
۱۴	ق	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق
۱۵	ک	گ	خ	د	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ک